

Når reformideer skal på plass i
barnehagene –
Noen løypemeldinger og ni smøretips

Kjell Arne Røvik

Professor i statsvitenskap – Norges arktiske universitet.

Foredrag på digital fagkonferanse for barnehagesektoren, Tromsø, 0906.
2021

(1)

Norske barnehager befinner seg for tiden på topplisten over organisasjoner med størst pågang av reformer/reformideer.

(2) Fem eksempler:

- Inkluderende læringsmiljø
- Det spesialpedagogiske kompetanseløftet
- ABSOLUTT Nord-satsningen (KS)
- Re-komp: Kompetanseutvikling i barnehagen
- Rammeplanen for barnehager

(3) Den nye rammeplanen: hva er nytt?

EN INNHOLDSREFORM OG EN STYRINGSREFORM

- Den nye planen er et sterkere styringsdokument; Regjeringen vil ha mer *kontroll på innholdet* i barnehagene, og man vil *utjevne kvalitetsforskjellene* mellom barnehager.
- Det betyr *færre veiledende* punkter og tydeliggjøring av hva barnehagene og de ansatte skal gjøre.
- Barnehagens forpliktelser er gjort tydeligere. Lettere for foreldrene å vite hva de kan kreve.

(4)

- En egen, ny del om *tilvenningsfasen* (andelen barn under to år har økt betraktelig; fra 54 % i 2005 til 81 % i 2015).
- Barnehagen skal i større grad fremme minoritetsbarnas norskspråklige kompetanse og bruke mangfold som ressurs.
- Helseperspektivet styrkes (skal bl.a. bidra til å gi barna *sunne matvaner*).

(5)

- Barnehagen skal legge til rette for at alle barn som involveres i *språkstimulerende aktiviteter*.
- Økt oppmerksomhet mot overgangen til skole.
- Økt oppmerksomhet mot *mobbe-problematikk og grep for mobbestopp*.
- Mer oppmerksomhet mot barns *digitale mestring*.
- Generelt sterkere vektlegging på at barnehagen er et sted der barna også skal *lære*.
- De mer detaljerte krav til innhold gjøre det lettere for eksterne myndigheter å etterprøve og styre.

(6)

- Rollen som barnehageeier tydelig(ere) definert.
- Barnehagen skal være tydelig styrt! Styrerrollen tydeligere definert enn i tidligere plan.
- Rollen som pedagogisk leder tydeligere definert.

Begreper som går igjen i planen:

Planlegging, ledelse, styring, gjennomføring, vurdering, dokumentasjon, organisering.

(7) Den besværlige
implementeringen:
Når reformideer skal omskapes til
praksis

(8) FRA PRAT TIL PRAKSIS:
NÅR REFORM-IDEER I BARNEHAGESEKTOREN
SKAL TAS INN OG TAS I BRUK

En oppgave som er:

VIKTIG

VANSKELIG

VANSKJØTTET

⁽⁹⁾Ni smøretips for de som skal ut i implementeringsløypa

Tre typiske faser i reformprosesser (også i barnehagesektoren):

1. Policy – og programformulerings-fasen.
2. Opplærings- og konferansefasen.
3. Implementeringsfasen

(10)

1. De lokale implementerings-prosjekter må være tydelig ledet og godt organisert.

2. Lag et konkret og realistisk målbilde!

3. Sørg for å kommunisere målbildet!

4. Unngå planløst kompetansepåfyll

5. Skap eiendomsfølelse til det lokale prosjektet!

6. Sørg for høyt og varig trykk i implementeringsarbeidet!

7. Vær proaktiv (ikke vent....)

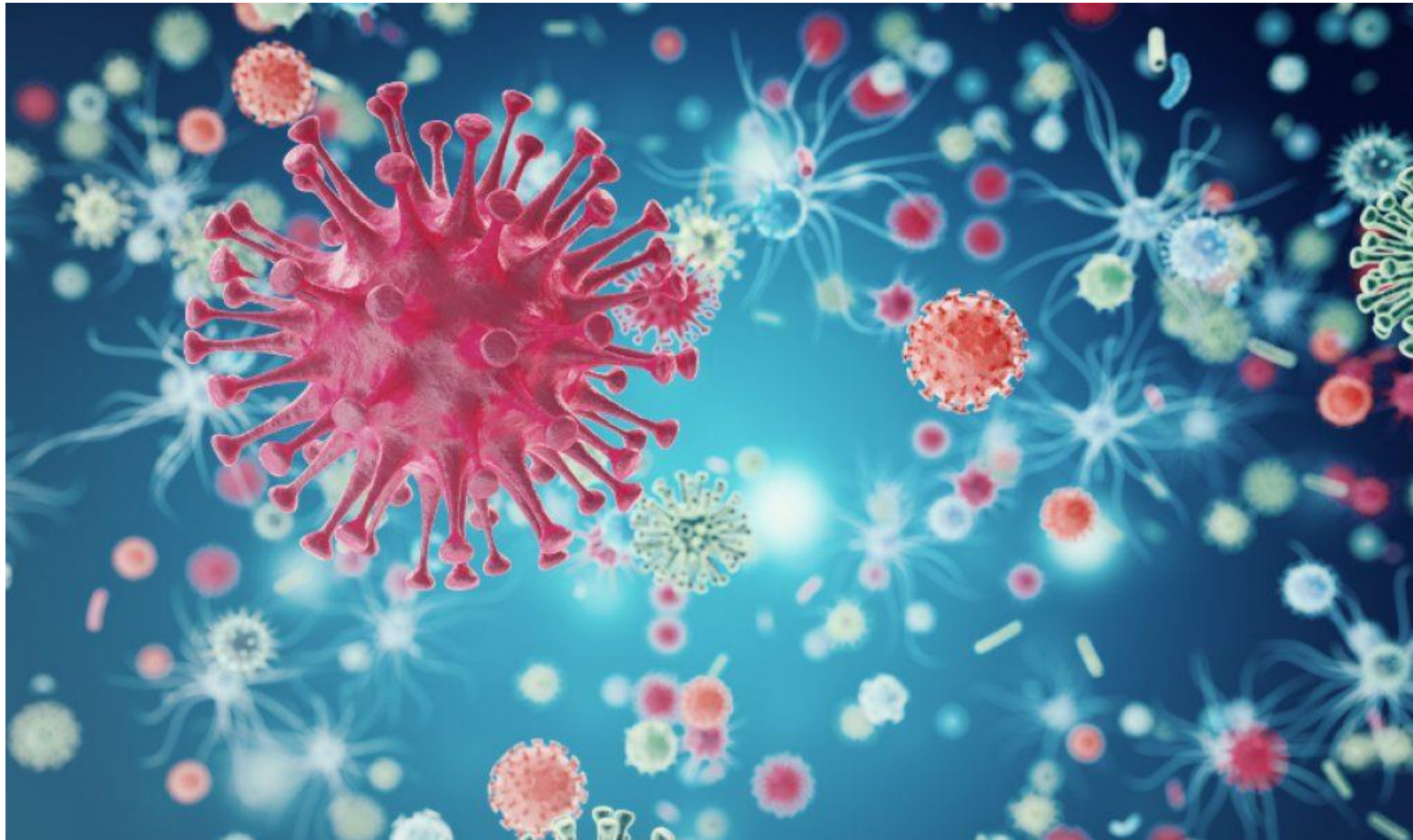
8. Tillat eksperimentering!

9. Lær raskt av egne og andres erfaringer!

....MEN HVA VIL BLI REFORMIDEENES
SKJEBNE(R) I NORSKE BARNEHAGER?

Vi vet ikke – men fest setebeltene og la oss ta
en tidsreise inn i fremtiden.....

REFORMIDEER FORSTÅTT SOM VIRUS

Skjebnen til reformideer i barehagesektoren: En tidsreise frem til 9. juni 2031

- Ideer – som virus – kan ha lang inkubasjonstid.
- Ideer – som virus – kan forsvinne ut igjen.
- Ideer – som virus – kan mutere, inaktiveres og reaktiveres.
- Ideer – som virus – kan ha massive effekter.